N°. 21.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 13 MAART.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den Maart.

Bij besluit des Keizers zijn nog tot senatoren benoemd: de divisi-generaal *Aupick*, gezant te Madrid; de heer *Lebrun* oud pair van Frankrijk, lid van het Instituut, en de baron *de Thieullen*, lid van het Wetgevend Ligchaam. Het getal senatoren is thans tot 134 geklommen, die ieder eene jaarlijksche dotatie van 30,000 francs ontvangen.

— Uit hoofde van den ongunstigen gezondheidstoestand van den maarschalk *de St. Arnaud*, waardoor hij genoodzaakt wordt zich naar Hyères te begeven, is de heer *Ducos*, de minister van marine, *ad interim* met de portefeuille van oorlog belast.

— Men weet dat de uitspraak van den aartsbisschop van Parijs tegen het ultramontaansche dagblad *l'Univers* door den bisschop van Moulins openlijk gelaakt is. Thans leest men in een Parijsch blad, hetwelk van de behandeling der kerkelijke aangelegenheden veel werk maakt, de *Gazette de France*, het volgende: »Men verzekert dat de aartsbisschop van Parijs het open schrijven van den bisschop van Moulins betrekkelijk de zaak van *l'Univers* aan het oordeel van den Paus onderworpen en bij den Heiligen Stoel regt gezocht heeft."

— De Hertogin van Alba heeft aan hare zuster, Keizerin *Eugénie*, twaalf prachtige Andaluzische paarden ten geschenke gezonden.

— Men spreekt van de organisatie van twee nieuwe eskaders, het een te Toulon en het andere te Brest, welke ieder onder de bevelen zouden staan van een vice-admiraal, die weder een contre-admiraal onder zich zou hebben.

— Volgens de berigten uit Madrid van den 5 dezer is het bij den Senaat tot eene stemming gekomen, waarbij de meerderheid heeft doen blijken [illegible] ministerie stelt. Deze uitslag is echter toe te schrijven aan de toevoeging van nieuwe senaatsleden, die laatstelijk door het ministerie zijn benoemd; want bij de verkiezing van secretarissen, die plaats had vóór dat de nieuwe senaatsleden zitting konden nemen, is de stemming ten nadeele van het kabinet uitgevallen.

— De maarschalk *Narvaez*, die op zijne reis naar Weenen nog niet verder gekomen is dan Mont de Marsan, in het Fransche departement des Landes, had zich bij den Spaanschen Senaat beklaagd over het ministerie, hetwelk hem met eene onbeduidende zending naar Weenen had belast en daardoor belette zijnen pligt als senaatslid te vervullen. In de zitting van den Senaat van den 5den dezer is besloten een voorstel van eenige leden, strekkende om die klagte aan eene bijzondere commissie tot onderzoek te verzenden, niet in overweging te nemen. Hierin ziet men op nieuw een blijk dat het ministerie thans de meerderheid in den Senaat op zijne zijde heeft. Bij de beraadslaging over dat voorstel zeide de voorzitter van den ministerraad, de heer *Roncali*: «Ik heb mijn woord als krijgsman «gegeven, dat ik voor de constitutie zal waken: als krijgsman zal ik «mijn woord houden."

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 81; 4½ pCt. 104,30; Nap. renten 105; Rom. L. 98.

De *Moniteur* bevat, volgens een telegraphisch berigt van gisteren (11 Maart), een keizerlijk besluit waarbij de opening der wereldtentoonstelling te Parijs wordt vastgesteld op 1 Mei 1855 en de sluiting den 30sten September daaraanvolgende. De voortbrengselen van alle natiën worden daarbij toegelaten.

— Volgens sommige berigten zou de krooning des Keizers op den 10den Mei bepaald zijn; volgens andere was echter daaromtrent nog niets vastgesteld.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den Maart.

Volgens de Pruissische *Wehrzeitung* is, gelijktijdig met de jongste pogingen tot opstand in Lombardije, onder de Pruissische soldaten, voornamelijk in de westelijke provinciën, eene oproeping verspreid geworden om, bij het uitbarsten van eenen oorlog, op het eerste kanonschot hunne vaandels te verlaten en zich aan de bevrijders van het Vaderland aan te sluiten. De soldaten hadden zelven deze oproepingen aan hunne officieren overgeleverd.

Bij de tolconferentien, welke heden te Berlijn aanvangen, zullen alle tot het vroegere en latere Tolverbond behoorende Staten vertegenwoordigd worden.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Weenen behelst het regeringsorgaan, de *Oesterreichische Correspondenz*, van den 9den dezer, een uitvoerig artikel, waarin de door Oostenrijk in Konstantinopel verkregen concessiën in het breede worden opgesomd. Als de korte inhoud daarvan wordt opgegeven: dat in Montenegro alles hersteld zal worden, zoo als het voor den jongsten oorlog geweest is, en dat de vijandelijkheden terstond zullen worden gestaakt; dat de bij het leger van *Omer*-Pacha dienende Hongaarsche en Italiaansche vlugtelingen zullen worden verwijderd; dat de districten van Kleck en Sutorina in den vroegeren toestand zullen verblijven; dat de Christenen in Bosnie en de Herzegowina beschermd zullen worden, en dat aan de grenzen dier provinciën, in het verkeer met Oostenrijk, de vroegere tolregten van 3 per cent zullen worden hersteld. Voorts zal Turkije, in voldoening van vorderingen, welke Oostenrijksche onderdanen sedert lang tegen haar hebben, eene schadevergoeding van vier millioen piasters betalen.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den Maart.

Graaf *Malmesbury* vroeg eergisteren in het Hoogerhuis, of het waar was dat *Mazzini*, na uit Lombardije ontsnapt te zijn, te Genua aan boord van een Engelsch oorlogschip opgenomen en naar Malta gevoerd was, hetwelk hij als eene minstens zeer onvoorzigtige daad des kapiteins van dat schip zou aanmerken. De eerste minister *Aberdeen* antwoordde, van deze zaak geene kennis bekomen te hebben en dus geene opheldering dienaangaande te kunnen geven.

— Gisteren vereenigde het Lagerhuis zich met het voorstel van kolonel *Mure*, dat eene commissie zou worden benoemd om het tegenwoordig beheer der Nationale Galerij te onderzoeken en tevens in overweging te nemen op hoedanige wijze de verzamelingen van gedenkteekenen der oudheid en [illegible] bezit, op de veiligste wijze bewaard, met oordeel vermeerderd en ten voordeelligste voor het publiek ten toon gesteld zullen kunnen worden. Onder degenen welke dit voorstel sterk toejuichten was lord *J. Russell*. — Gedurende den loop der bezigheden van dien dag deelde dezelfde Minister mede, dat hij den 18 dezer voor zou stellen de Paaschvacantie van het Huis van den daarop volgenden dag af tot den 4 April te doen duren.

— De waarde der inlandsche voortbrengselen en fabrikaten, welke in de met 5 februarij laatstleden geëindigde maand uitgevoerd zijn, wordt op 6,231,841 ponden sterling geschat, en overtreft dus den uitvoer in de zelfde maand van 1852 met de verbazende som van 1,410,060 ponden sterling.

— Volgens de berigten uit New-York van den 24sten Februarij jl. was in het Congres in de laatste dagen wel weder de staat der buitenlandsche aangelegenheden ter sprake gebragt maar geen besluit daaromtrent genomen: de nieuwe President zou alzoo door geen besluit van het Congres in dit opzigt gebonden zijn. De voorstellen van Engeland betreffende Midden-Amerika (strekkende om door het nederleggen van het beschermheerschap over Mosquito-land en door verheffing van Greytown tot eene vrijstad de hinderpalen tegen de daarstelling van een zeevaartkanaal tusschen de beide Oceanen weg te nemen) werden door de dagbladen zeer verschillend beoordeeld, terwijl het publiek er weinig gewigt aan scheen te hechten.

— De heer *Pierce*, de nieuwe President der Unie, is den 21sten Februarij jl. in de zetelplaats van het bondgenootschappelijke bewind aangekomen, na te Philadelphia eene menigte ambtsbejagers door zijn plotseling en schier heimelijk vertrek grootelijks te leur gesteld te hebben. Te Washington persoonlijk aan weinigen bekend zijnde, maakte hij hiervan gebruik om ongemerkt de stad binnen te komen en zijn verblijf te bereiken. Vervolgens gaf hij officieel kennis aan het Congres van zijn besluit om het presidentschap te aanvaarden, en den aandrang van bezoekers afwijzende, hield hij zich geheel bezig met de zamenstelling van zijn ministerie.

— Men weet dat het veelvuldig voorkomen van ongelukken van Noord-Amerikaansche stoombooten, daar te lande eindelijk den afkeer tegen bemoeijingen des Staats met de particuliere nijverheid heeft doen ter zijde stellen en dat eene wet tot beveiliging van het leven der passagiers op stoombooten bij het Congres is ingediend. Deze voordragt is door den Senaat in eene zijner jongste zittingen aangenomen.

Bij den Senaat is eene aanvrage aanhangig om concessie voor eene geregelde stoombootdienst tusschen California en China. Naar gemeld wordt, zou het door de commissie voor handel en scheepvaart uit te brengen rapport tot aanbeveling van het ontwerp strekken.

De uitkomst der volkstelling in California is thans volledig bekend gemaakt: dat gewest telt 224,435 inwoners.

— Uit de stad Mexico wordt van den 13den Februarij jl. gemeld dat de voorloopige President der Mexicaansche republiek, de heer *Gevalles*, zijn ambt had nedergelegd, omdat hij zich niet verstaan konde met twee krijgsbevelhebbers die, tot het zegepralen der omwenteling buiten de hoofdstad het meeste bijgedragen hebbende, laatstelijk in de hoofdstad waren aangekomen: deze besloten daarop, in overeenstemming met het garnizoen, den gewezen dictator *Santa Anna* terug te roepen, en stelden in afwachting van diens komst eenen hunner medestanders, den generaal *Lombardine*, tot President aan.

BELGIE.

BRUSSEL, den 11den Maart.

Allerwege in Belgie worden plannen gemaakt om den achttienden verjaardag van den vermoedelijken troonsopvolger, den dag waarop hij in den Senaat trouw aan de constitutie zal zweren, met openbare feestelijkheden te vieren. »Het is — zegt de ministeriele *Indépendance* — een schoon en zeldzaam voorkomend schouwspel, een geheel volk zich met zooveel geestdrift te zien scharen rondom den troon en de constitutie, de grondslagen van het zelfstandig volksbestaan."

— De Belgische Kamer van Volksafgevaardigden ontvangt bij voortduring een aantal petitien om herziening der kieswet, inzonderheid om afschaffing van den eenparigen census en van de stemuitbrenging in de arrondissements-hoofdplaatsen.

Het wets-ontwerp tot vaststelling der organisatie van het leger is bij het onderzoek in de afdeelingen der Kamer van Volksvertegenwoordigers over het algemeen ongunstig beoordeeld: in eene effective sterkte van 100,000 man, eenen diensttijd van tien jaren en een gewoon budget voor oorlog van 32 millioen, zagen vele leden eene grootere opoffering voor verzekering tegen oorlogsgevaar, dan raadzaam was.

De centrale sectie belast met het onderzoek van het ontwerp betrekkelijk de legerorganisatie, heeft zich verklaard voor het voorloopig toestaan van een crediet van 5 millioen fr. voor de dienst van 1853.

Het wets-ontwerp betreffende den spoorweg van Kempenland, waarbij aan den heer *Leysen* concessie en begunstiging tot het aanleggen daarvan verleend wordt, is door de centrale afdeeling met meerderheid aangenomen.

— De overeenkomst met Nederland tot wijziging en aanvulling van het reglement van 20 Mei 1843, betreffende de scheepvaart op het kanaal van Gent naar Terneuzen, is volgens eene aankondiging in den Belgischen *Moniteur* van den 9den dezer in werking gekomen.

— In het korps diplomatiek hebben aanzienlijke benoemingen plaats gehad. De graaf *de Brieij*, tot dusver gezant bij den Duitschen Bond is tot gezant te St. Petersburg benoemd; de heer *Dujardin*, gezant te Madrid, is bij den Duitschen Bond overgeplaatst, en tot residerend minister te Madrid benoemd de graaf *A. van der Straeten Ponthoz*; tot residerend minister te Lissabon de heer *H. Carolus*, tot zaakgelastigde bij den H. Stoel de heer *E. de Meester de Ravestein*. Voorts is de baron *F. van Zuijlen van Nijevelt*, legatiesecretaris te 's Hage, om redenen van gezondheid, op nonactiviteit gesteld en in zijne plaats te 's Hage benoemd de heer *A. Pijcke de Peteghem*.

— Te Gent heeft den 9den bijna een groot ongeluk op den spoorweg plaats gehad. Een gemengd konvooi was gereed om te vertrekken, toen er in volle vaart een konvooi met koopwaren aankwam wat door den mist verborgen was. Van het gevaar door het geroep van eenige schippers in het kanaal van Charleroi onderrigt, sprong een zestal reizigers, die reeds in een wagen geklommen waren, ijlings naar buiten; een oogenblik daarna werden de wagens die de reizigers verlaten hadden door het aankomend konvooi verbrijzeld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Maart.

Gisteren heeft alhier de plegtige begrafenis plaats gehad van den HoogEdelGestr. Heer *J. Vertholen*, gepensionneerd Generaal-Majoor, Ridder der Militaire Willems-orde, Kommandeur der Russische orde van St. Anna, ll. Zondag in den hoogen ouderdom van 82 jaren overleden. Gedurende een reeks van jaren was de overledene Plaatselijke Kommandant dezer vesting, had reeds in de jaren 1813 en 1814, bij het verlaten van de stad door de Franschen en tijdens het verblijf der troepen van de verbonden mogendheden alhier, belangrijke diensten bewezen, en heeft zich niet minder ten algemeenen nutte onderscheiden in de moeijelijke dagen, die op den Belgischen opstand volgden en gedurende den tijd dat deze vesting zich in staat van beleg bevond. De overledene was algemeen geacht en bemind, zoo wegens zijnen ijver en zijne hulpvaardigheid in zijne openbare betrekking, als wegens zijne minzaamheid en vriendelijkheid in den maatschappelijken omgang.

Het stoffelijk overschot des overledenen werd door onderscheiden zonen en den schoonzoon, ter laatste rustplaats begeleid. Op de begraafplaats, bij het geopende graf gekomen, nam laatstgenoemde, de WelEd.Gestr. Heer *J. H. Telders*, auditeur-militeur in deze provincie, diep geroerd, de moeijelijke taak op zich, om eene laatste hulde aan het nu daar rustend ouderenpaar te brengen; wees zijne diepbedroefde broeders er op, dat wel het stoffelijk overblijfsel der dierbare ontslapenen hier rustte, maar dat hun geest thans in hooger kring leefde om niet meer te scheiden; terwijl zij zich dankbaar verheugen mogten hen zoo lang in hun midden te hebben mogen bezitten; welke hartelijke toespraak onder de aanwezenden een diepen indruk maakte.

— Wij vernemen dat het Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden goedgunstig behaagd heeft de aanzienlijke gift van *f* 200 te doen toekomen aan de Hervormde Gemeente te Zundert, als eene bijdrage tot aanschaffing van een orgel in het kerkgebouw dier gemeente.

— Openbare Vergadering van den Raad der gemeente Breda, op Maandag den 14. Maart 1853 des voormiddags ten 10½ ure.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag zijn de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling der strafwetgevende magt van de waterschapsbesturen voortgezet en ten einde gebragt. Daarna zijn de artt. 1 tot en met 6 aangenomen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag, zijn de beraadslagingen voortgezet.

Het opschrift van paragraaf twee van het ontwerp, luidende: »Van de middelen tot voorziening in het verzuim of de weigering van besturen om werken uit te voeren" is door den Minister van Binnenlandsche Zaken, in den aanvang der zitting, aldus veranderd: »Van de middelen tot voorziening bij verzuim of weigering van besturen om werken uit te voeren, of bij gebreke van beheer."

Over die afdeeling en het eerste daartoe behoorende artikel 7 hebben langdurige beraadslagingen plaats gehad.

Art. 7 is met 41 tegen 20 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Doorn*, *Baud*, *Schooneveld*, *Groen van Prinsterer*, *Mackay*, *Boreel van Hogelanden*, *van Hall*, *Leemans*, *Stolte*, *Luijben*, *van der Linden*, *van Heiden Reinestein*, *Gevers van Endegeest*, *Rochussen*, *Wintgens*, *de Moraaz*, *Engelen*, *van Walchren*, *van Lynden* en *Schiffer*.

Na goedkeuring der overige tot dit wets-ontwerp behoorende artikelen en na eene verandering van n°. 2 van den considerans, is het geheele voorstel in stemming gebragt en daarbij met 40 tegen 21 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd dezelfde heeren die tegen art. 7 stemden, alsmede de heer *Jongstra*.

In deze zitting zijn ingekomen: 1°. een wets-ontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot over 1851; 2°. het eindverslag wegens het voorstel van wijzigingen in het Reglement voor de openbaarmaking van het verhandelde in de beide Kamers der Staten-Generaal.

De dag der beraadslagingen over dit laatste voorstel zal nader worden bepaald.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is door de betrokken Commissie van Rapporteurs uitgebragt het eindverslag omtrent het wets-ontwerp, tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Genemuiden. De beraadslaging over dat voorstel van wet is bepaald op aanstaanden Maandag, na afloop van die over de alsdan aan de orde gestelde werkzaamheden.

Na de behandeling van dat wets-ontwerp zal beraadslaagd worden over [illegible] rapport door de Commissie [illegible] is gesteld de rekening van het fonds der [illegible].

De Kamer heeft in deze zitting behandeld het wets-ontwerp tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen. Na den afloop der algemeene beraadslagingen heeft de heer *van Nierop* voorgesteld om de eerste alinea van het eenig artikel der voordragt, luidende:

»Aan eene gemeente, onvermogend om in dringende behoeften harer huishouding te voorzien, wordt uit de kas der provincie onderstand verleend."

aldus te lezen:

»Aan eene gemeente, *beneden de 6000 zielen*, enz.

Dat amendement is na eene vrij lange discussie met 44 tegen 14 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: *de Man*, *Stolte*, *Groen van Prinsterer*, *Gevers van Endegeest*, *Wintgens*, *Slicher van Domburg*, *van Doorn*, *van Nierop*, *Schooneveld*, *Schiffer*, *Luijben*, *van Lynden*, *van Heiden Reinestein* en *van Goltstein*.

Het artikel zelf, gelijk het door de Regering is voorgesteld, werd daarop aangenomen met 45 tegen 10 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Jongstra*, *van Hall*, *Groen van Prinsterer*, *Slicher van Domburg*, *van Nierop*, *van Lynden*, *Blussé*, *Mackay*, *Boreel van Hogelanden* en *van Goltstein*.

Dezelfde heeren hebben tegen het geheele wets-ontwerp gestemd.

De Kamer heeft voorts beslist dat zij, na het door haar te nemen reces, in behandeling zal nemen het voorstel van wijzigingen in het Reglement voor de openbaarmaking van het verhandelde in de beide Kamers der Staten-Generaal, waaromtrent in de zitting van Donderdag het eindverslag is ter tafel gebragt.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 9den dezer, n°. 74, goedgevonden, Hoogstdeszelfs adjudant in gewone dienst, den kolonel jhr. *H. de Haze Bomme*, op zijne aanvrage, ter zake van langdurige dienst, op pensioen te stellen, waarvan het bedrag bepaald is op *f* 1800.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 9den dezer, n°. 75, goedgevonden 1°. te benoemen: tot Hoogstdeszelfs adjudant, den 1sten luitenant *A. E. Mansfeldt*, van het regiment grenadiers en jagers, tot dusverre ordonnance-officier bij Zijne Majesteit, uit welke betrekking hij eervol wordt ontslagen, met bepaling dat hij in zijne nieuwe betrekking voortdurend bij het regiment grenadiers en jagers als gedetacheerd zal worden gevoerd; tot ordonnance-officier bij Zijne Majesteit, den 2den luitenant *K. J. G.* baron *van Hardenbroeck*, van het regiment grenadiers en jagers, en 2°. over te plaatsen bij den grooten staf, Hoogstdeszelfs adjudant in gewone dienst, den majoor *H. F. Kock*, van het 1ste regiment infanterie, waarbij hij tot dusverre als gedetacheerd werd gevoerd.

— Bij Koninklijk besluit van den 10den Maart 1853, n°. 72, zijn benoemd bij het vak der posterijen: tot commiesen van de 1ste klasse, de

heeren *P. E. van der Linden* en *G. J. Bosschart*, thans commiesen van de 2de klasse; tot commiesen van de 2de klasse, de heeren: *E. Hoffman* en *W. C. Pull*, thans commiesen van de 3de klasse; tot commiesen van de 3de klasse; de heeren: *H. van IJssel Groothuis* en *E. L'archer Houth*, thans surnumerairs der posterijen; tot surnumerairs, de heeren: *A. W. M. van den Upwich*, te Amsterdam, en *J. A. van Kruijne*, te Brielle. Voorts is bij hetzelfde besluit aan den heer *E. F. van der Linden*, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag uit zijne betrekking van surnumerair bij het vak der posterijen.

— Bij Koninklijk besluit van den 9den Maart 1853, n°. 77, zijn benoemd bij het Departement van Finantien tot commiesen: de heeren *W. G. Denick Patijn*, *J. M. Coenen* en *D. W. Rooböl*, thans adjunct-commiesen; tot adjunct-commiesen: de heeren *I. Belinfante* Jr., *A. H. A. F. Meijer* en *P. H. E. L. Jonais*, thans eerste klerken.

— Te Tilburg is bij herstemming tot lid van den Gemeenteraad benoemd de heer *J. A. A. Kerstens*.

— Aangaande het standbeeld, voor Koning *Willem II* te 's Hage op te rigten, deelt de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* eenige bijzonderheden mede. Het bedrag der inschrijvingen was niet van dien aard dat men aan de oprigting van een ruiterstandbeeld denken kon. De beeldhouwer *Georges* te Utrecht is er echter in geslaagd den Vorst op eene eigenaardige wijze voor te stellen. De Koning is gekleed in zijn bekenden militairen jas, een ruitermantel hangt om hem, terwijl het hoofd is ontbloot; de linker hand rust op sabel, de regter strekt zich groetend uit. Het beeld is reeds in de fabriek van den heer *Simonet* te Parijs gegoten en zal op een mede reeds voltooid steenen voetstuk, met wapentrofeen prijkende, geplaatst worden. Voorts zullen vier allegorische beelden, die de attributen dragen van het Koningschap, de Wetgeving, de Weldadigheid en de bescherming van Kunsten en Wetenschappen, het monument versieren. Men weet dat de grondslagen voor het het beeld reeds eenigen tijd geleden op het Buitenhof, voor de Stadhouderspoort, gelegd zijn.

— Het bronzen standbeeld voor *Laurens Coster*, zal in de metaalgieterij van de heeren *L. J. Enthoven en Comp.* te 's Hage vervaardigd worden, nadat vooraf verschillende opgaven van buitenlandsche fabrieken, onder anderen van die te Munchen, gevraagd en bekomen zijn; doch de prijs, waarvoor met de Haagsche contractanten is gecontracteerd, is niet hooger dan de minste der aanbiedingen van buitenlands.

— Den 7den dezer is te 's Hage overleden, in den ouderdom van bijna 72 jaren, de hoog Eerwaarde heer *Wilhelmus Vet*, bisschop van Deventer en pastoor der R. K. gemeente van de Clerezie aldaar, diep betreurd door zijne bloedverwanten en vrienden en bijzonder door zijne gemeente, wie hij gedurende 48 jaren als herder en voorganger zoo dierbaar was.

— De *Rotterdamsche Courant* zegt met zekerheid te kunnen mededeelen, dat zijne doorl. hoogwaardigheid monseign.r *Joannes Zwijsen*, bisschop van Gerra *in partibus infidelium*, en den 17 April 1842 te Tilburg gewijd, tot aartsbisschop van Utrecht, en de wel eerw. heer *Franciscus Jacobus van Vree*, president van het seminarium te Warmond, tot bisschop van Haarlem benoemd is.

— Te 's Hage is in 88jarigen ouderdom overleden de heer Baron *Sloet van Oldruitenborgh*, die gedurende eene halve eeuw ontvanger-generaal van de Nederlandsche Staatsloterij is geweest.

— De Gemeenteraad van Dordrecht heeft, op voordragt der curatoren van het aldaar op te rigten gymnasium, den conrector der opgeheven wordende Latijnsche scholen, dr. *J. W. Grim*, eene levenslange jaarlijksche toelage van *f* 700 verleend, en voorts het personeel en de traktementen bij het gymnasium geregeld. De rector zal jaarlijks genieten *f* 1800, benevens vrije woning en vrijdom van grondlasten; de conrector *f* 1600; de onderwijzer in de Nederlandsche taal- en letterkunde, vaderlandsche geschiedenis enz. *f* 1400; die in de wiskundige wetenschappen *f* 1400; die in de Fransche taal *f* 1000, die in de Engelsche taal *f* 1000, en die in de Hoogduitsche taal insgelijks *f* 1000.

— Men verzekert, dat het regiment grenadiers en jagers, en het regiment dragonders, in de residentie in bezetting, geen deel zullen uitmaken van het kamp, dat dezen zomer te Zeist zal worden gehouden.

— In den nacht van 3 op 4 dezer had men te Moergestel in Noordbraband een vreemd natuurverschijnsel. Er zijn namelijk sneeuwklompen van 1 tot 2 pond zwaarte op de akkers en weiden gevallen, hetwelk den volgenden morgen het voorkomen gaf als hadden de mollen door de sneeuw gewroet en hier en daar hoopen opgeworpen.

— Uit Utrecht wordt gemeld dat daar het plan gevormd is om eene publieke waschinrigting tot stand te brengen.

— De *Delftsche Courant* weerspreekt het berigt dat iemand in die stad, door de fortuin begunstigd met een vijfde van den hoogsten prijs in de loterij, *f* 2000 en *f* 1000 aan de R. K. en de Algemeene armen zou geschonken hebben.

— Uit Zwolle wordt aan de *Amsterdamsche Courant* gemeld hoe dezer dagen bij een boekhandelaar aldaar, bij het openen eener uit Engeland ontvangen kist met papier, eene onaangename stiklucht ontdekt werd, en twee der bedienden, welke die kist hebben geopend, subiet overleden zijn.

— In het huis van reclusie en tuchtiging te Leeuwarden, heeft in de afgeloopene week de amputatie plaats gehad van den regter arm, boven het elleboogsgewricht, des gedetineerden J. R. De kunstbewerking, noodzakelijk geworden door verzwering van den voorarm en de hand, met opvolgende verbloeding, is met gelukkig gevolg verrigt door den officier van gezondheid 2de klasse *M. G. van Pelt*. Het is echter niet om de operatie zelve, maar om den beruchten patient, dat wij deze daad vermelden, want niet minder dan 27 jaren moeten er nog verloopen, eer hij zijne vrijheid erlangt, waarvan hij, thans op 36jarigen leeftijd, reeds 19 jaren beroofd is. Wel kon de lijder na de amputatie, die hij met verwonderlijke bedaardheid ondergaan had, met regt zeggen: » daar ligt nu die arm daar ik zoo veel kwaads mede gedaan heb," want wegens manslag gedetineerd zijnde, heeft hij in het tuchthuis een aanslag op het leven van den onderkommandant gedaan, door hem met eene flesch in een doek gebonden op het hoofd te treffen, en later heeft hij gepoogd een bewaarder te vermoorden; geene dier euveldaden heeft echter den dood der getroffenen ten gevolge gehad, maar wel eene aanmerkelijke verlenging van den straftijd des daders.

Het is voor Breda's *Koninklijke Philharmonie* eene behoefte aan de Ingezetenen dezer Stad haren hartelijken dank te betuigen, voor de krachtdadige ondersteuning, waarmede zij hare poging voor een weldadig doel bij het plaats gehad hebbende Dames-Concert, op 1 Maart jl., bekroond zag.

De deelneming was zelfs zoo groot dat de zaal van den schouwburg de toehoorders naauwelijks kon bevatten.

Niet minder algemeen was de belangstelling en aandacht waarmede al de uitgevoerde stukken werden aangehoord, waarvan de toejuichingen, waarmede de uitvoerders der verschillende stukken na de voordragt begroet werden, ten bewijze verstrekten.

Wilden wij ieders verdiensten naar waarde vermelden, wij zouden hier in eene opsomming van al de uitgevoerde stukken moeten vervallen, hetgeen ons bestek niet gedoogt. Niemand echter zal ons van partijdigheid beschuldigen, zoo wij, zonder iets af te willen dingen op ieders regtmatige verdiensten, ons bepalen tot het huldigen van het viertal aanzienlijke dames, wier rijkbegaafde talenten zooveel hebben bijgedragen tot verhooging van het kunstgenot van dien avond. Ook de verdienstelijke directeur, de heer *Umland*, heeft mede zijne taak met glans vervuld, en de eer der Philharmonie waardiglijk gehandhaafd.

Met genoegen kunnen wij tevens vermelden dat de opbrengst van dit Concert, eene som van *f* 460 heeft opgeleverd, welke, na aftrek der onvermijdelijke kosten reeds ter beschikking is gesteld der vereeniging van den St. Vincentius à Paula, en ten behoeve van de Nederlandsche Hervormde en Luthersche Diaconiën en de Israëlitische armen dezer stad.

BREDA, 12 Maart 1853. H. J. VAN DEN GOORBERGH.

Breda, 12 Maart 1853.

Met genoegen vernemen wij dat de te dezer stede op 1°. December 1850 opgerigte Vereeniging onder de Zinspreuk: *Nijverheid, Vlijt en Eendragt*, zich met 1°. Januarij dezes jaars gevormd heeft tot eene *Maatschappij voor het Arrondissement Breda*, welke zich ten doel stelt de bevordering der belangen van alle in dat Arrondissement veelvuldig aangetroffen wordende takken van *Nijverheid*, met al hetgeen daartoe geacht kan worden te behooren.

Volgens de daarvan uitgegevene Circulaires zal de nieuwe Maatschappij dit loffelijke doel trachten te bereiken door:

a. Het houden van *Tentoonstellingen en Wedstrijden* voor voorwerpen van nut, kunst of smaak, modellen of teekeningen, verlotingen, het uitschrijven van prijsvragen en alle dergelijke middelen meer.

b. Het oprigten van afdeelingen, zoo mogelijk in alle gemeenten tot het ressort van gemeld Arrondissement behoorende.

c. Den aankoop van geschikte boeken, werktuigen, modellen, teekeningen, enz. ten gebruike der leden en

d. Door gepaste belooningen voor langdurige trouwe dienst door den werkman, het zoo mogelijk verbeteren van zijnen toestand, door spaarkassen, ondersteuning van zieken, ouden van dagen en dergelijke.

Hartelijk deelen wij den wensch van het Bestuur der Maatschappij, dat deszelfs pogingen voor deze onbetwistbaar hoogstnuttige zaak door vele invloedhebbende personen mogen worden gewaardeerd en algemeenen bijval mogen verwerven.

NATUURKUNDIGE VEREENIGING TE BREDA.

Vergadering, op Maandag den 14. Maart 1853, des avonds ten 6½ ure.

Redenaar: de Heer RENS.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 6 Maart tot en met 12 Maart 1853. 2 mann. 5 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 6 Maart tot en met 12 Maart 1853. 5 mann. 3 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 14 Maart.

TARWE tot iets lagere prijzen aan Cons. verkocht: 130 ℔ Bonte Poolsche *f* 330; 130 ℔ mindere dito *f* 320; 128 ℔ O. Rijn *f* 280; 130 ℔ O. Norder *f* 270; 134 ℔ Cubanca *f* 275; 122 ℔ Jar. Viesche *f* 235.

ROGGE tot vorige prijzen met veel handel aan Cons. en binnenlandsche Verzending; verkocht: 123 ℔ Taganrog *f* 190; 123 ℔ Odessa *f* 190; 120 ℔ Berdiansky *f* 182; 117, 118, 119 ℔ N. Arch. *f* 180, 182, 184.

GERST prijsh.: 111 ℔ Jar. Deensche *f* 168.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in een doen: 120 ℔ Holst. *f* 220.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 56 P. vl., in October eerstk. 58½ P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 34¼; Vlieg. 34¼ à ½; 1 Mei eerstk. *f* 33¼ à ⅜; 1 Sept. eerstk. *f* 33⅞ à 34; 1 Oct. eerstk. *f* 33⅞; 1 Nov. eerstk. *f* 34; 1 Dec. eerstk. *f* 34⅛.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 30⅜; Vlieg. *f* 29⅞.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 38½; Vlieg. *f* 37½.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 70 à 73. — LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* 9 à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 11. MAART 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van	*f* 6,50	tot	*f* 10,00.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 0,00	»	» 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	» 6,20	»	» 6,30.
Het dito dito Boekweit Oude	»	» 0,00	»	» 0,00.
Het dito dito Boekweit	»	» 0,00	»	» 5,50.
Een dito pond Boter				» 0,76.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		*f* 2,50	tot	*f* 3,00.
Het 1000 Eiken Telhout				» 2,60.
Het 1000 Doof Hout				» 1,85.
De kar Spaanders				» 2,90.
De » Struiken				» 3,00.
De 100 Mutsaard				» 3,50.

TWEE HONDERD NEGENTIENDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

10e Trekking. No. 4117, *f* 1000.
11e — No. 9377, *f* 25,000; No. 3147, *f* 1500; Nos. 17318, 17250, 10445, ieder *f* 1000.
12e — No. 619, *f* 1000.

. Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (11 *Maart*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $65^9/_{16}$, $^5/_8$; 3 pCt. $77^5/_8$, $^{13}/_{16}$; 4 pCt. $96^7/_{16}$, $^5/_8$; O. Ind. Leening 4 pCt. $96^7/_{16}$; Amort. Sijndik. $3^1/_2$ pCt $95^1/_4$; Handelmaats. $121^5/_8$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $52^7/_8$; Spanje Onbep. St. 1 pCt. 24, $^1/_{16}$; 3 pCt. 48, $^1/_4$, $^1/_8$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $43^5/_{16}$, $^7/_{16}$, $^3/_8$; Coupons Bewijzen $7^5/_{16}$, $^3/_8$; Amort. Schuld $5^{15}/_{16}$; Portugez. te Londen $40^7/_8$, $^{13}/_{16}$; 4 pCt. $38^7/_8$, $^{15}/_{16}$; Rusland 5 pCt. $108^5/_8$, $^3/_4$; dito 1828—29 $107^1/_8$ $4^1/_2$ pCt. $102^1/_8$; 4 pCt. bij *Hope* $92^7/_8$; Id. bij *Stiegl.* $92^1/_4$, $^5/_{16}$; Inschr. in Assign. 6 pCt. $73^3/_4$; Polen Certif. 4 pCt. $87^1/_4$, $^3/_8$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $81^{15}/_{16}$, 82; dito 1852 5 pCt. $81^3/_4$, $^{13}/_{16}$; dito $2^1/_2$ pCt. $41^3/_4$, $^7/_8$; Nieuwe 1847 $2^1/_2$ pCt. $41^7/_8$, $42^5/_{16}$; dito 1851, 52 $42^1/_{16}$, $^3/_{16}$; dito Nieuwe 5 pCt. $93^7/_8$.

Advertentiën.

*** De Ondergeteekende betuigt langs dezen weg haren algemeenen en bijzonderen dank voor al de bewijzen van deelneming, die zij zoo velerzijds mogt ondervinden bij het smartelijk en onvergetelijk door haar geleden verlies.

BREDA, C. J. VIEWEG,
12 Maart 1853. Wed. P. R. BROESE.

*** Op heden overleed alhier in den ouderdom van 82 jaren de Hoog Edel Gestrenge Heer J. VERTHOLEN, gepensionneerd Generaal-Majoor, Ridder der Militaire Willems-Orde 4e klasse, Kommandeur der Russisch Keizerlijke Orde van St. Anna.

BREDA, 6 Maart 1853.

PROGRAMMA

VAN HET

MILITAIRE CONCERT,

TE GEVEN

DOOR HET MUZIJK-KORPS VAN HET 5de REGIMENT INFANTERIE,

TEN BEHOEVE DER ALGEMEENE ARMEN DEZER STAD.

Op Woensdag den 16. Maart, des avonds ten zeven ure,

IN DE SCHOUWBURG-ZAAL.

1. Ouverture der opera Fra Diavolo .... AUBER.
2. Aria voor Saxhoorn Contra basse der opera Lucrètia Borgia .... DONNIZETTI.
3. Groote Potpourri der opera Lucie de Lammermoor.. DONNIZETTI.
4. Variatiën voor Cornet-à-Pisten .... SCHNEEMANN.
5. Groote Fantaisie op Themas van *Bellini* gecomponeerd en opgedragen aan de H. H. Officieren van het 5e Regiment Infanterie door .... C. HÖRMANN.

Een half uur Pauze.

1. Feest Ouverture .... GEVAERTS.
2. Duo voor Saxhoorn Alto en Baryton der Opera Semiramis ROSSINI.
3. Fantaisie op Themas der Opera Le Caïd .... A. THOMAS.
4. Variations Brillantes sur un air Suisse voor Saxhoorn. C. HÖRMANN.
5. Rêveries Melodieuses et Populaires Gharivari .... C. HÖRMANN.

De Plaatsen kunnen besproken worden aan de Schouwburg-Zaal.
Wanneer soms de lijst abusivelijk niet gepresenteerd mogt zijn, dan kan men tot het verkrijgen der kaartjes zich vervoegen aan het Locaal der Schouwburg den dag van het Concert.

*** De SCHULDEISCHERS in het Faillissement van LUCAS WELLING, welke zich ter eerste vergadering tot verificatie van Schuldvorderingen niet hebben voorgedaan, worden opgeroepen zich tot dat einde alnog te vervoegen in de Raadkamer der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, op *Zaturdag den 26. Maart eerstkomende*, des middags ten 12 uren.

De Curator in gezegd Faillissement,
Mr. P. E. A. JANSSENS.

*** 1°. *Mei, of vroeger*, verlangt één HEER van middelbaren leeftijd, te *Breda*, TWEE GEMEUBILEERDE KAMERS, zoo mogelijk met het MIDDAG-ETEN. Adres *franco* onder Letter T, bij de Uitgevers dezer.

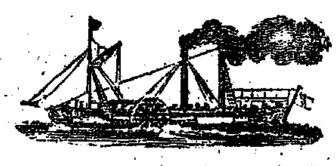
*** Met 1°. *Mei of Augustus aanstaande* wordt TE HUUR verlangd, een fatsoenlijk ONGEMEUBILEERD BOVENKWARTIER, met ten minste *vier* of *vijf* RUIME KAMERS, in het beste gedeelte der Stad, zoo mogelijk met den Ingang binnenshuis, voorts met KEUKEN, ZOLDER, KELDER en verdere Gemakken. — Adres bij de Uitgevers dezer.

A. PIRON,

FABRIKANT IN STROOIJEN HOEDEN,

in de Lange Brugstraat, Wijk B, No. 242, te Breda,

heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij te dezer Stede is aangekomen, met een mooi Assortiment STROOIJEN DAMES HOEDEN, als ook UITGEWERKTE en GEKLEURDE HOEDEN, en al wat tot dat artikel behoort, en ook fraai FRANSCH LINT en ARTIFICIËLE BLOEMEN.

STOOMJAGT

CORNELIS DE WITT.

Dienst tusschen ROTTERDAM, DORDRECHT en DEN MOERDIJK, in verband met de Postwagendienst van VAN GEND EN LOOS, in correspondentie met *Breda*, *Tilburg*, *'s Bosch*, geheel *Braband*, *Belgie* en *Frankrijk*, op de meeste Spoortreinen. — Vertrekt als in de Biljetten is bepaald, te beginnen met den 15. MAART.

Van ROTTERDAM naar DEN MOERDIJK, *'s morgens te 5 ure* en *'s middags te 12 ure.*
Van DEN MOERDIJK naar ROTTERDAM, *'s morgens te $7^1/_2$ ure* en *'s namiddags te 4 ure.*
Van DORDRECHT naar ROTTERDAM, *'s morgens te $9^1/_2$ ure* en *'s namiddags te 5 ure.*
Van DORDRECHT naar DEN MOERDIJK, *'s morgens te $6^1/_4$ ure* en *'s namiddags te $1^1/_4$ ure.*

PUBLIEKE VERKOOPING VAN TIMMERHOUT,

OP 3 MAANDEN CREDIET,

op *Vrijdag den 18. Maart* 1853, beginnende des voormiddags ten 10 ure, op het *Kasteelplein*, bij de *Katerstraat*, bestaande in: GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN en RIBBEN, VLOT-, SLIJP- en SNEEDEELEN, SCHROTEN en LATTEN, eenig EIKEN- en WAGENSCHOTHOUT, enz.

Twee uren voor de Verkooping aldaar te zien.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT BREDA.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

MASTEN DUNSEL ENZ.

De Waarnemende RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van den Notaris JONCKHEER, gevestigd te *Ginneken*, publiek VERKOOPEN:

Op *Vrijdag den 18. Maart* 1853, des voormiddags om 9 ure, ten Huize en Herberge van M. VLAMINGS, te *Ginneken*.

In het ULVENHOUTSCH BOSCH.

4 Kavelen EIKEN- en ESSCHEN SNOEITAKKEN, en
6 » MASTEN DUNSEL.

In het MASTBOSCH.

25 Kavelen MASTEN DUNSEL, en
2 » EIKEN SNOEITAKKEN.

In het LIESBOSCH.

14 Kavelen EIKEN- en BEUKEN SNOEITAKKEN, en
5 » BEUKEN TAKKEN, TOPPEN en STRUIKBLOKKEN.

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en den Notaris; terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij de Boschwachters.

ZEVENBERGEN, den 24. Februarij 1853.

De Rentmeester voornoemd,
VAN DER BORCH,
genaamd VAN ROUWENOORT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.